

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht - Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

Meditatie

DE ZALIGSPREKINGEN 6

„Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.”

Matth. 5:8.

Het is een geweldige uitspraak als de Heere Jezus zegt: „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien”. Maar het staat niet op zichzelf, doch in verband met het voorgaande. Daar het in al de zaligsprekingen ging om het hartvernieuwende werk van Gods genade in Christus. Want buiten Christus is God een verterend vuur en een eeuwige gloed bij Wien niemand wonen kan. Als de Heere Jezus dan ook zegt: „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien”, dan is dat in Hem. Daar toch al de zaligsprekingen van Hem zijn uitgegaan, als de door God gezonden en gezalfd Zaligmaker. Het ging dus in de voorgaande zaligsprekingen, om het komen tot en het zijn in de staat der genade. En alvorens de Heere Jezus gaat spreken over de stand van dat leven, in de praktijk van het leven des geloofs, geeft Hij ons klaarheid over de vier voorgaande zaligsprekingen. Daar het: „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien,” er de vrucht van is, tot verheerlijking van Zijn grote naam. Van meet af zegt de Heere Jezus: „Zalig zijn,” want dat straalt door alles heen. Het gaat door de levende geloofsgemeenschap met Christus in de orde des heils, onder de bearbeiding van Zijn Geest, als van heerlijkheid tot heerlijkheid. Het „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien”, is in Hem.

Als de Heere Jezus in de eerste zaligspreking zegt: „zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen,” dan is dat Koninkrijk er niet, omdat zij arm zijn. Maar dat arm zijn is gevolg van het Koninkrijk, dat gesticht werd in het hart bij de wedergeboorte. Daar de wet der liefde in het hart geschreven werd, bij het deelachtig worden van de Goddelijke natuur. En dat leven zondigt niet en kan ook niet zondigen, daar het door de kracht Gods bewaard wordt in het geloof dat door de liefde werkt. Het is een komen tot de onberouwelijke keus, heilig en Gode verheerlijkend te mogen leven. En dat zijn, in het wezen des geloofs, de reinen van hart door de inlijving in Christus, daar de liefde van Christus werd uitgestort in het hart, door de zaligmakende werkingen van de Heilige Geest. En daarin wordt de zoetigheid en zaligheid gesmaakt, waarvan hier gesproken wordt.

Het gaat dus van meet af om de zaligmakende werkingen van de Heilige Geest, door dode zondaren een nieuw geestelijk leven te schenken. De grote Koningsticht Zijn rijk uit soevereine liefde in het ellendige zondaars-hart, om Zijns naams wil.

Maar nu lezen wij in de tweede zaligspreking: „Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden”. En zij treuren nog wel, alsof zij in een zware rouw zijn gedompeld, terwijl zij toch een nieuw geestelijk leven deelachtig mochten worden. Maar hoe kan dan de oorzaak van dat treuren in het nieuwe leven zijn, daar zij dat naar hun eigen woord, voor de hele wereld niet zouden willen missen? Wel daar het bij hen een hartelijk treuren is, over de onbekeerlijkheid van hun verdorven bestaan. Daar het zelfs afkerig is van de Heere en Zijn zalige dienst. Het wordt

in het hart van die mensen steeds meer een hartelijke droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Wat hen steeds inniger de zonde doet haten en vlieden, daar zij Gode ontierend en zielsverdervend zijn. Het zijn dan ook, naar het woord des Heeren, reinen van hart. Het zijn kinderen die niet liegen, zij belijden uit liefde tot Gods heilige wet, al hun zonden en bedekken hun overtredingen tegenover Hem niet. Zij worden in die diepe veroetmoediging voor het aangezicht des Heeren, dan ook wonderlijk vertroost uit het heilighdom van Zijn genade. Het is een troost, die opweegt tegen al het kwaad dat bedreven werd. En dat, met een hartelijke vreugde in God door Christus.

Maar die innige boetvaardigheid des harten bekomt in de reinen van hart zelfs nog meer diepgang bij het aanvaarden van de straf der zonde, daar die is in overeenstemming met het kwaad der zonde. En dat zegt de Heere Jezus: „Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven.” Want als de mens verloren gaat, dan gaat hij verloren onder het Evangelie, in de hardheid des harten. Daar de daad der zonde door hem niet werd beweed, zoals de straf der zonde ook niet aanvaard werd.

Maar de reinen van hart bekomen, tot roem van Gods genade, in dit nieuwe leven die innerlijke tederheid om te buigen voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid, en dat met de hartelijke bekentenis, de eeuwige dood verdiend te hebben. Zodat zij een welgevallen bekomen aan de straf van hun ongerechtigheid en dat bekroont de Heere door te gedenken aan Zijn Verbond, dat zijn vastigheid heeft in de Middelaar daarvan. Jezus Christus. En op grond daarvan zegt Hij: „Want zij zullen het aardrijk beërven”. Waarmede het betuigd wordt, dat zij kinderen zijn. Maar dan gaat het niet om de aarde die zal vergaan. Want zij zijn erfgenamen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont. Het is dan ook Gods volheerlijke heilsopenbaring in Christus, want daarom bestaat tot op de dag van heden de aarde. En als dat, wat de tijd betreft, ten einde loopt, dan vergaat de wereld tot roem van Gods genade met al haar begeerlijkheden.

Maar de reinen van hart weten, dat zij op de aarde zijn om zalig te worden. Want Hij, Die hier spreekt, zegt ons: „In de aangename tijd heb Ik u verhoord en in de dag der zaligheid heb Ik u geholpen, Ziet, nu is het de aangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid”. En wanneer zij sterven, worden zij gelegd in het door Christus geheiligde graf, om ten jongste dage daaruit opgewekt te worden in onverderfelijkheid en heerlijkheid. En zo zien zij verlangend uit naar de komst van de Heere op de wolken des hemels.

En het is vanuit deze volheerlijke heilsopenbaring, die God in en door Christus gesteld heeft op deze aarde, dat zij hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, die het hart bevrijdt van het oordeel en recht geeft ten eeuwige leven. Het is een hongeren en dorste, dat getuigt van een gezond geestelijk leven, door de dierbare werkingen van de Heilige Geest in hun harten. Het is de gerechtigheid van Christus, waardoor zij verzadigd en versterkt worden, om het kruis te dragen, de strijd te strijden en de loopbaan te lopen.

Oudtijds heeft de Heere tot Zijn volk gezegd:

VAN DE ADMINISTRATIE

Met veel dank mogen wij bij deze doorgeven, dat aan verschillende giften en overbetalingen werd ontvangen f 571,—, w.o. een gift van f 250,— van N. N., en f 90,— van G. Z. te K. Tevens mochten wij weer 8 nieuwe abonnees noteren, waarvan 3 uit Dordrecht via Ds. v.d. Ent. Laten deze cijfers ons aansporen, om steeds weer meer bekendheid te geven aan „Bewaar het Pand”. Het trof ons een bericht, dat, (hoewel de 13de jaarg. bijna ten einde is,) men nu pas kennis had genomen van ons blad, en heel gaarne een abonnement wilde hebben. Wij zien als steeds belangstellend uit, naar daadwerkelijke steun.

Adm. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, Giro 704350.

v.d. L.

„begint te erven”, en dat geldt nog. En de reinen van hart hebben er behoefte aan, om Gods trouwe zorg daarin te mogen aanschouwen. Want dan wordt het gezien in het licht van de eeuwige erfenis. De oudste Broeder Jezus Christus heeft al dat goed door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid verworven. En dat mogen de reinen van hart hier beërven in het geloof en straks door het aanschouwen. Ten volle beërven en dat met een blij vooruitzicht. Zodat wij ons innerlijk leven hebben te beproeven of de grote Erflater ons dierbaar en onmisbaar is geworden, om Hem is al dat heerlijke erfgoed te verheerlijken. Zodat wij er door opgewekt worden de verheerlijking van dat reine werk der genade steeds meer biddende te zoeken.

En nu gaat het verder in deze zaligsprekingen om de beleving van de reinen van hart, omtrent het zien van Gods barmhartigheid. Waardoor wij natuurlijk hebben te verstaan het zien van het geloof, waarin het geestelijk kennen van Gods barmhartigheid zijn grondslag heeft. En dat geestelijk kennen vangt aan bij de wedergeboorte, door het levende en eeuwig blijvende Woord van Gods barmhartigheid.

Al de reinen van hart zijn naar de grootheid van Gods barmhartigheid wedergeboren, door het levende zaad van Zijn barmhartigheid. En hoe kan en wil de Heere dat nu werken? Wel heel eenvoudig, want dit is een vraag, die duidelijk door Zijn ontfermende liefde beantwoord kan worden, bij Zijn uitgang uit Jericho. Daar de twee blinden, die zaten aan de weg, hoorden dat Jezus voorbij ging, riepen, zeggende: „Heere, Gij Zone Davids, ontferm U onzer”. En hoewel zij door de schare daarom bestraft werden, riepen zij te meer, zeggende: „Ontferm U onzer, Heere, Gij Zone Davids”. En zie, de Heere Jezus kwam tot hen met de vraag: „Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?” En het antwoord was, smekend: „Heere, dat onze ogen geopend worden”.

„En Jezus, innerlijk bewogen zijnde met barmhartigheid, raakte hun ogen aan en terstond werden hun ogen ziende en zij volgden Hem”. En zo kwamen deze twee mensen door de kracht van Zijn barmhartigheid, op de leerschool van Zijn barmhartigheid. Waarmede het roepen om ontferming door de Heere is bekroond geworden. Wat dus voor ons een krachtige roepstem is, om ons op te wekken tot het roepen om ontferming, daar Hij van dag tot dag Zijn Woord tot ons komt met ontferming. Maar luister nu niet naar al de tegenspraak van buiten af, noch van binnen uit. Laat dat zelfs voor ons een spoorslag zijn, om des te meer te roepen, want de leerschool van Zijn barm-

hartigheid staat nog dag en nacht open. En door Hem alleen kunnen wij geleid worden tot het geestelijk kennen van de barmhartigheid van de Vader en van de Heilige Geest, om zo kinderen van de barmhartigheid te mogen worden, die niets liever doen dan anderen Zijn barmhartigheid aan te prijzen. Opdat ook hun barmhartigheid zou mogen geschieden, door dan vreugde te smaken in het behoud van anderen. En dat bedoelt de Heere Jezus als Hij zegt: „Zalig zijn de reinen van hart”, want zij zullen tot verheerlijking van de Heere zich mogen verblijden in de barmhartigheid van de Heere, die ook anderen geschonken werd, door hen daartoe biddende te vermanen, in de liefde van Zijn barmhartigheid.

Soest.

R. Kok.

VAN DE REDAKTIE

1. Ds. Slagboom. De berichten omtrent Ds. Slagboom zijn gunstig. Hij mag nog niet aan de arbeid, hoe graag hij dat ook zou willen, maar er is toch uitzicht op, dat hij over naar weken weer mag gaan preken en andere ambtelijke arbeid gaan verrichten. We verheugen ons over dit gunstige verloop van het ongeval en we hopen van harte, dat de Heere het verder wel maakt en dat we dus in een volgend nummer kunnen vermelden, dat de patiënt weer aan het werk is gegaan.

2. Gideon. Onze lezers weten zo langzamerhand wel, wat we met deze naam willen aanduiden. Het gaat om het boek van Ds. Van der Ent. We kregen weer een bestelling uit Canada en ook nog enkele andere bestellingen op het boek. Er wordt al gevraagd: wanneer zal het boek verschijnen, maar daar kunnen we nog geen antwoord op geven. Zodra dit mogelijk is zullen we onze lezers inlichten. We verwachten dan nog vele bestellingen. Zo gaat het doorgaans: men wacht er lang mee tot het opeens gaat dringen en dan dan gaat men zich haasten. Nu, bestellingen zijn elke dag welkom.

3. School voor Dundas en Hamilton. Er is in dit nummer nog geen plaats voor het verslag van Mr. Herfst, de voorzitter van het schoolbestuur. We hopen het in het volgende nummer te kunnen opnemen. Wel kunnen we weer giften verantwoorden en wel van f 200,— van G. t. L., van f 10,— van H. L. te H. en van f 100,— van mevr. S. K.

Voor deze giften betuigen we onze hartelijke dank. Binnenkort kunnen we een bedrag van f 8000,— aan het schoolbestuur overmaken.

4. Evangelisatie Oost-Vlaanderen. Br. Bor, de evangelist te Gent, deelde mede, dat het in de bedoeling ligt D.V. zaterdag 18 november a.s. evangelisatie-blaadje te verspreiden.

Daarvoor zijn jongere en oudere medewerkers nodig, die bereid zijn zich voor deze arbeid op die dag beschikbaar te stellen. Er wordt voor een maaltijd enz. gezorgd. Nu, laten we tonen, dat er ook onder onze lezers zijn wie deze arbeid ter harte gaat. Men kan zich opgeven bij J. M. de Feijter, Plein 36, Zaamslag, tel. 01153-1735 of bij H. Bor, bij St. Jozef 5, 9000 Gent, België.

Tel. 09-3291230560.

B.

DE DORDTSE LEERREGELS

10e LES

Hoofdstuk I, art. 5.

We lezen:

„De oorzaak of schuld van dat ongeloof, gelijk ook van alle andere zonder, is geenszins in God, maar in de mens. Maar het geloof in Jezus Christus en de zaligheid doet Hem, is een genadegave Gods, gelijk geschreven staat: Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave (Efeze 2:8). Insgelijks: Het is u gegeven, in Christus te geloven. (Phil.1:29).

Het gaat hier dus over „ongeloof” en „geloof”. Dit wijst terug naar artikel 4, waarin we lezen over „niet geloven” van het Evangelie en over het „wél geloven”.

Artikel 5 wijst nu op de oorzaak van het „nietgeloven” en van het „wél geloven”.

De oorzaak of schuld van het „niet-geloven” ligt niet in God, maar in de mens. Anderzijds is het „wél-geloven” een genadegave Gods. Enerzijds gaat het hier dus over de verantwoordelijkheid van de mens en anderzijds over het zalig worden uit genade.

Zijn beide zaken met ons verstand tot elkaar te brengen?

Neen! Net zo min niet als het feit: wanneer een mens verloren gaat, is dat om eigen schuld, vanwege zijn ongeloof en wanneer hij zalig wordt, is dat uit vrije genade. Dat is onmogelijk met het verstand te verklaren. Het is gelijk aan een ladder. De beide sporten komen nooit bij elkaar. Anders zou het geen ladder meer zijn.

De oorzaak of schuld van het ongeloof ligt volledig in de mens zelf! Dat is volkomen naar Gods Woord. Want we lezen in Hebr. 3:19; „En wij zien, dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongeloof.”

En in Hebr. 4:6B: „En degenen, wien het Evangelie het eerst verkondigd was, niet ingegaan zijn vanwege de ongehoorzaamheid.”

Nu is het helaas zo, dat de mens er altijd dadelijk op uit is om de schuld van zich af te werpen en op God te verhalen. Eva gaf de schuld aan de slang en Adam aan God. „De vrouw, die Gij mij gegeven hebt, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb gegeten.” Wat betreft het ongeloof, dan zegt een mens wel eens: Ach, ik wil wel geloven, maar ik kan niet. M.a.w. God geeft mij dat geloof niet. Zo tracht men toch God de schuld te geven van het niet-kunnen-geloven.

Men wil geloven, zo zegt men. Ja, maar in die zin, dat men wil geloven naar eigen smaak, d.w.z. geloven „per conclusie” als een verstandelijk toestemmen, zoals Agrippa de Schriften geloofde.

Maar het is toch waar, dat er ook is het besluit der verwerping? Zeer zeker. Doch mag men daarmede werken? Volstrekt niet, want dat besluit behoort tot de „verborgen dingen, die voor de Heere onze God zijn.” Deut. 29:29. Nergens zegt de Heere in Zijn Woord tot een mens: U behoeft niet te geloven, want u bent een verworpene!

U zult kunnen opmerken, dat er van Farao staat: „Doch de Heere verstokte Farao's hart, dat hij naar hen niet hoorde.” Exod. 9:12. Dat is waar. Maar bij de vorige plagen lezen we, dat Farao zelf zijn hart verhardde, zoals in Exod. 7:13: „Doch Farao's hart verstokte, zodat hij naar hen niet hoorde, gelijk de Heere gesproken had.” En in Exod. 8:32: „Doch Farao verzwaarde zijn hart ook op ditmaal.”

Hierin ligt een ernstige waarschuwing, namelijk, dat de Heere na herhaalde roepstemmen ten slotte iemand overgeeft aan het oordeel der verharding, wanneer men steeds en steeds weer die roepstemmen in de wind slaat en doorgaat op de weg der zonde.

Wij blijven verantwoordelijke mensen. Waarom? Omdat wij, hoè diep ook verdorven geworden vanwege onze val in Adam, nochtans mens, d.i. redelijk, zedelijk schepsel zijn gebleven. Dat wil echter niet zeggen, dat er toch nog iets geestelijk goeds in de mens is te vinden, gelijk de Remonstranten leren.

Dat de mens nog een redelijk, zedelijk schepsel is gebleven zit hierin, dat hij zijn vermogens behouden heeft, verstand, wil en begeervermogen. Deze zijn wel verdorven. Het verstand is verduisterd, de wil verkeerd en boos en de hartstochten ongeregeld, zoals onze vaders leerden. Maar had de mens zijn vermogens op zichzelf verloren, dan zou de mens geen mens meer zijn.

Wat nu de wil betreft, is het zó, dat de mens het vermogen heeft om te kiezen. Neen, niet om het „geestelijk” te kunnen kiezen door een zogenaamde „vrije wil”, welke de Remonstranten stellen, maar te kunnen kiezen, wat alleen natuurlijke dingen aangaat. Hierop hopen we D.V. nader terug te komen.

We komen nu tot de tweede sport van de „ladder”, om deze vergelijking nog even te blijven vasthouden, namelijk, dat zalig worden uit VRIJE GENADE is.

Dit artikel vijf doet hiermede een beroep op de Schrift en dat is altijd het zuivere standpunt of uitgangspunt. Dan gaat het er niet over, wat de mens zegt, maar wat God Zelf getuigt in Zijn Woord. We lezen dan ook: „Gelijk geschreven staat: uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave.” Efeze 2:8.

Allereerst iets over de verklaring van deze tekst.

De Remonstranten en later de Ethischen en de moderneren met allen, die van vrije genade niets willen weten, laten de woorden „het is Gods gave” terug slaan op „zalig worden”. Het zalig worden is genade, maar het geloof niet. Want de mens, zo leren zij, bezit zelf de kracht om te geloven. Zij zeggen, dat voor „Gods gave” in onze vertaling het onzijdige

woordje „het” staat. Dit kan niet terugslaan op het woord „geloof”, want in het Grieks is „geloof” een vrouwelijk woord.

Dus kan het onzijdige woordje „het” niet slaan op het geloof, maar op zalig worden.

Maar dit is schijngeleerdheid, want er zijn veel voorbeelden van zeer goed Grieks, waarbij een onzijdig naamwoord op een vrouwelijk zelfstandig naamwoord terugslaat.

Gods Woord leert ons duidelijk, dat het geloof een genadegave Gods is. Onze leerregels wijzen in artikel 5 ook heen naar de tekst: „Het is u gegeven, in Christus te geloven.” Phil. 1:29. We kunnen nog noemen Handel. 13:48, waar we lezen: „En daar geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven.”

Kunnen we hiermede onze verantwoordelijkheid van ons afschuiven? Neen! Want we lezen ook, dat het geloof is „door het Woord Gods”.

Rom. 10:17; „Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods.” En onze Heidelberger antwoordt op de vraag: vanwaar komt zulk een geloof? „Van de Heilige Geest, Die het geloof in onze harten werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie.” Zondag 25.

Zij het onze bede:

„En dat Uw Geest mij ware wijsheid leer’,

Mijn oog verlicht’, de nevels op doe klaren;

Dat mijne ziel de wond'ren zie en eer’,

Die in Uw wet alom zich openbaren.”

Wanneer de Heilige Geest het geloof als gave Gods in het hart werkt, dan begint Hij „Onder in het dal”, zoals Ds. C. den Boer het noemt in zijn boek „Om 't eeuwig Welbehagen”. We hebben er in het begin op gewezen, dat de Dordtse vaders hun „leerregels” over de uitverkiezing beginnen in artikel 1 met: „Aangezien alle mensen in Adam gezondigd hebben en des vloeks en eeuwigen doods zijn schuldig geworden.” Maar wanneer de Heilige Geest het geloof tot meerdere wasdom brengt, zal het wonder van „Uit genade zijt gij zalig geworden” steeds groter worden en zal het geleerd worden:

„Niets uit ons, maar 't al uit Hem,
Zo komt men in Jeruzalem!”.

E.

v. L.

JUBILEUM DS. M. C. TANIS

Waar blijven de jaren!

Het was op 4 oktober j.l. 29 jaar geleden, dat we kennis maakten met student Tanis. Zelf waren we toen pas in Apeldoorn om daar nog een jaar de colleges te volgen. Student Van der Ent vroeg: kom je ook op mijn verjaardag? We beloofden dat. We waren druk aan de studie en daardoor gingen we wat laat op stap. Toen verdwaalden we ook nog. Eigenlijk was dat een beetje onbegrijpelijk, omdat we in vroeger jaren vaak in Apeldoorn gelogeed hadden. Daar woonden toen onze schoonouders, we traden er in het huwelijk. Dat huwelijk werd door de latere professor Geels bevestigd. Zodoende kwamen we laat aan in het huis van tante Catrijn, de studentenmoeder, waar de studenten Van der Ent en Tanis thuis waren.

Er was ook nog een andere student op kamers, maar die had die avond geen gelegenheid om in de kleine kring van vrienden te verkeren.

We hebben toen Ds. Tanis voor het eerst ontmoet. Als we ons goed herinneren was zijn moeder er toen ook. Hij was nog jong. later zijn we op een zondag nog met elkaar opgetrokken, toen we zelf een keer bij wijze van uitzondering de zondag in Apeldoorn doorbrachten. Zo is de vriendschap ontstaan, gebleven en gegroeid.

Bij het begin van zijn ambtelijke loopbaan waren we aanwezig en nu mogen we nog meelevén. Een ding heb ik van de Heere begeerd... Dat was de intretekst van Ds. Tanis. Met bewogenheid sprak hij. In de loop der jaren heeft hij mogen bevestigen, dat dit werkelijk zijn leven is. De Heere heeft hem al die jaren bijgestaan en hem met zijn gezin gezegend. Daarom staat er terecht boven een hoofdartikel in het kerkbald van Sleidrecht-centrum, dat aan het jubileum gewijd is: SOLI DEO GLORIA.

We willen een gedeelte van dat artikel en ook wat Ds. Tanis zelf in dat blad schrijft afzonderlijk overnemen. Nu bepalen we ons bij de receptie. Deze werd vrijdag 3 november 's middags en 's avonds gehouden in de

ALLE BEGRIP TE BOVEN (10)

3. In de jaren twintig van de negentiende eeuw (3).

Ik stond weer op, maar met een volle, vaste en volkomen overtuiging, dat ik nu voor het eerst in mijn leven een gebed opgezonden had, dat zeker zou worden beantwoord. Terwijl ik bij mezelf overlegde, wat deze dingen konden betekenen, leek het alsof er een grote berg voor mij stond, waar ik over heen moest. Ik was zeer verontrust en zag geen uitkomst. Ik zei: „Heere, help mij of ik verga”. Onmiddellijk kwam Hij nader en zei: „Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen”.

De volgende dag, 11 juni 1823, -in haar latere leven haalde zij deze datum vaak aan- toen mijn tante Fawcett deze woorden las: „Want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de HEERE, gedachten des vredes en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting” (Nee, ik kan het nooit vergeten.) zag ik een zee van onpeilbare liefde voor me en ik geloofde en ik gevoelde de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. Dit was op een donderdag en de volgende zondag werd dit gedeelte van het evangelie werkelijkheid voor mij: „Alzo zeg Ik ulieden, is er blijdschap voor de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert”. In diezelfde tijd gevoelde ik wat ik nog nooit eerder in deze woorden gevoeld had: Zingt de Heere een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan; Zijn rechterhand en de arm Zijner heiligheid heeft Hem heil gegeven.” Ik zei: „Heere, Gij hebt Zelf de overwinning over mijn hart verkregen. Gij zijt sterker dan ik en hebt overwonnen. En op die dag heb ik een lofzang gezongen.”

Dit was de ervaring van Jane en de zusters vonden het heerlijk om er met elkaar over te spreken. Mercy zei: „Het greep mij erg aan en bevestigde mij meer en meer in het geloof van Gods inwendig onderwijs; en het versterkte ook mijn hoop met betrekking tot mezelf, vooral als ik er een weinig gevoel van had, dat Hij begonnen was mijn ziel te onderwijzen. Kort daarna keerde ik naar huis terug. Ik bleef voor een poos de verkwikkende vertroosting van de Heere in mijn ziel gevoelen, maar langzaam raakte ik die kwijt.

In 1825 werd Mr. Benson aangewezen als predikant van Nortonsub-Hamdon in Somerset en moest Frances Shropshire verlaten, om het gedurende bijna veertig jaar niet weer te zien. Het was nu een grotere onderneming voor de zusters om haar te gaan bezoeken en als ze gingen bleven ze omstreeks een jaar. Mercy was de eerste, die er heen ging, in 1826. Ze nam spontaan deel aan het godsdienstige leven, zoals dat van de dames uit de pastorie verwacht werd. „Ik ging mijn eigen gang”, zegt ze, „en daar ik hoog steeg in mijn eigen achtting en in dat van anderen, maakte ik een groot uitwendig vertoon van godsdienst. Ik was bezig, zoals ik dacht, om te proberen zondaren van de dwaling van hun weg af te brengen, en bemerkte niet, dat nog steeds leugens mij omringden en een bedrogen hart mij afleidde.”

Dan schrijft ze weer: „Mijn ideeën over godsdienst waren erg verheven. Ik probeerde mezelf wijs te maken, dat de zegeningen, die aan de godvruchtigen gegeven waren, zoals beschreven is in de 91e Psalm en op andere plaatsen, mij gegeven waren, maar op dit punt kon ik nooit voldaan zijn. De godsdienst, waar ik overal van hoorde, gaf me helemaal geen voldoening, alhoewel hij uiterlijk dezelfde was als mijn eigen godsdienst.”

Van Jane moet gezegd worden: „De kracht van de ondervinding

aula van de Joh. Calvijnschool te Sliedrecht, die zich voor dit doel uitstekend bleek te lenen.

's Middags was het, naar we hoorden, al druk geweest. 's Avonds kwamen er, zoals we zelf konden constateren, honderden uit Sliedrecht zelve van buiten. We ontmoetten zodoende vele vrienden en bekenden. Het was er goed vertoeven in een sfeer van liefde en saamverbondenheid. De kerkeraad zorgde met behulp van vele gediensstigen voor de koffie met gebak, voor frisdrank enz. De receptie werd om 9 uur n.m. besloten door een toespraak van zijn vriend Ds. Van der Ent en gebed.

Daarna kreeg de jeugd van de gemeente gelegenheid een en ander naar voren te brengen, of liever: de jeugd en verschillende verenigingen. Eerst moesten er vele stoelen in de aula worden geplaatst. Dat nam even tijd in beslag.

Het koor zong de versen 9 en 8 van Psalm 89. Dit zijn de lijfliederen van onze dominee. Zo werd opgemerkt.

Mevr. Struijk hield namens de vrouwenvereniging Phebe een hartelijke toespraak, waarbij zij zich richtte tot Ds. en mevr. Tanis en waarin zij ook de kinderen betrok.

Enkele leden van de jeugdvereniging kwamen aan het woord. Ze hadden er veel werk van gemaakt om een en ander uit het verleden naar voren te kunnen brengen. Ze hadden een vraaggesprek gehad met Ds. Van der Ent, waarvan zij op onderhoudende wijze verslag uitbrachten. Ze waren naar Urk

geweest en hadden daar inzage gekregen van oude notulenboeken, waartoe de kluis moest worden opengebroken. Ze lazen gedeelten uit de notulen voor, die betrekking hadden op het beroepingswerk in de tijd toen de huidige jubilaris beroepbaar was. Ze waren in Middelharnis geweest en in Barendrecht, waar het 12½ jarig ambtsjubileum en huwelijk mochten worden gevierd.

Er werd even gepauzeerd. Daarna werden er dia's vertoond: herinneringen ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum. Leden van de meisjes- en van de knapenverenigingen gaven een passende toelichting.

De vrouwenvereniging Dorcas sprak door een daad. Er werd een doek verwijderd en toen konden we lezen:

U zegene God
Hij stell' u tot een zegen
Gezegend zij uw hoofd, uw hart, uw wegen
Gezegend zij ook uw huis.

De zangvereniging zong nog enkele liederen en tot slot een zegenbede.

Toen was het woord aan Ds. Tanis. Het viel hem wel moeilijk aan het einde van deze onvergetelijke dag te spreken. Er zijn momenten, waarin hij zich moet inhouden. Zo ook nu maandag j.l., toen het grote geschenk werd overgedragen, waarin grote liefde en hartelijkheid spreekt.

Hij dankt namens zijn vrouw en kinderen de commissie van voorbereiding, die veel werk verzet heeft, en de verenigingen voor wat zij

in Leeds nam af en zij raakte in de war omtrent de waarde van het onderwijs, dat ze ontvangen had. Gedurende enige jaren wandelde zij in het licht van de vonken, die zijzelf ontstoken had en ging zij op in een uitwendig belijden van de godsdienst. De gladde oppervlakte hiervan werd echter dikwijls gerimpeld door een tegenstrijdig gedrag. De verzoeking tot hoogmoed en boosheid hadden vaak de overhand over haar.

Matilda schrijft over deze jaren: „Ik wist nog niet, dat de zonde die in mij is tot het einde zal blijven. Temidden van mijn duisternis raakte de Heere heel vaak mijn hart aan, door het lezen van Zijn Woord, en toonde Hij mij Zijn barmhartigheid, zeggende: „Vrees niet, Ik zal met u zijn, zoals Ik gezegd heb”. En toch verdrong ik alles keer op keer in ongelooft, in de gedachte, dat het toch niet echt waar kon zijn. Zo dwaalde ik van Hem af, hoewel Hij mij leidde in een weg, die ik niet kende en Hij onderhield het zuchten in mijn hart en het opzien tot Hem”. In 1828 stierf Charlotte, de vijfde dochter. Zij en Matilda waren geestelijk altijd zeer nauw aan elkaar verbonden geweest en „sinds enige jaren voor haar dood wist zij, wat het was werkelijke gemeenschap met God te hebben”.

Mercy is het, die iets van het einde van Charlotte opgeschreven heeft en zij begon met in alle oprechtheid te zeggen: „Ik was in mijn hart zo met de wereldse dingen bezig, dat het mij ergerde als ik voor Charlotte zorgde of bij haar zat en zij sprak over eeuwige dingen en als ik er onder uit kon komen was ik blij. Maar mijn geweten liet mij niet met rust. Drie weken voor haar dood gaf ik mezelf over om aldoor bij haar te zijn en het behaagde de Heere door een paar woorden, die zij sprak, in mijn hart te fluisteren.

Op een dag, toen ik vele uren naast haar gezeten had en zij lange tijd stil geweest was, zei ze met een erg zachte stem, maar duidelijk op een toon van verrukking: „Ik heb het verkregen”. Ik vroeg haar: „wat heb je verkregen?” Zij antwoordde: „O, vraag me niets, dat is mijn geheim”. Toen vroeg ze of ik een Bijbeltekst voor haar wilde nazeggen. Ik citeerde: Mijn Liefste is mijn en ik de Zijne - Hij draagt de Banier boven tienduizend en al wat aan Hem is, is gans begerlijk. Ik weet, wat ik toen gevoelde, want die bijzondere overtuiging, die de Heere in mijn jeugd ingeprent had (dat er werkelijk in de godsdienst iets te verkrijgen was), was niet weggenomen, ondanks al mijn dwaasheid. En nu ik deze waarheid door mijn zuster hoorde uitspreken, sprong mijn hart op. Ik hield haar woorden bij me en dacht: als ze weer een beetje spreken kan, vraag ik haar hier wel over.

Een paar dagen later zei ik tegen haar: „Lieve, wil je mij één belofte, die voor jou vervuld is, vertellen?” Ze zei: „Ja, ik zal je vertellen, maar het is mijn geheim. Ik weet niet of ik je mijn geheim wel zal mogen vertellen. Misschien vertel ik er een gedeelte van. De belofte, die voor mij in vervulling is gegaan, is deze: **Ik ben uw Man**. Je weet, dat in de tekst staat: „Uw Maker is uw Man”, maar ik had het zo: **Ik ben uw Man**. Toen voegde ze er aan toe: Ik vroeg je een tekst op te zeggen en jij sprak: „mijn Liefste is mijn en ik de Zijne”. Je zei ook: „Hij draagt de Banier boven tienduizend en al wat aan Hem is, is gans begerlijk” en het vers waarmee ik je liet stoppen was, toen je Johannes 21 las: „ja, Heere, Gij weet, dat ik U liefheb”. Ze vervolgde: „Ja, mijn Liefste is mijn en ik de Zijne. Gij zijt de mijne, ik zal niet beschaamd worden”. Maar, Mercy, dit is niet mijn gehele geheim. Ik kan je niet alles vertellen.”

gedaan hebben. Het is tekenend en treffend. Hij heeft vorige week tegen een journalist gezegd, dat het hem verheugt, dat hij zijn jubileum hier in Sliedrecht mag vieren. De Heere heeft hem hier een geweldige taak gegeven, maar de Heere heeft het welgemaakt. In de loop der jaren zijn we naar elkaar toegroeid. Van zijn kant zijn er fouten en zonden. De eerste verzen uit Ps 89 troffen hem. Hij heeft toch iets in Gods kerk en koninkrijk mogen zijn. Hij heeft zelf niets terug te bieden. Hij hoopt, dat de Heere hem moge bekomen om verder hier te mogen arbeiden. Het verheugde hem, dat zijn vrienden Van der Ent en Blom aanwezig waren, die indertijd deelgenomen hadden aan de handoplegging.

Tenslotte liet Ds. Tanis nog zingen Ps. 68:10 en 17. Er werden nog vele handen geschud en toen gingen allen weer huns weegs. Het was een stijlvolle avond. De jubilaris en de zijnen en wij met hen mogen terugzien op een dag van Gods weldadigheden. Daarvan had Ds. Van der Ent laten zingen, toen hij de receptie besloot Ps. 103:1: vergeet nooit een van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, 't is God, Die z'u bewees.

Nu we dit schrijven moet de herdenkingsdienst op maandag 6 november a.s. nog komen. Er is geen gelegenheid om daarvan een verslag in dit nummer op te nemen. Het blad zou dan niet op tijd voor verzending gereed komen. We hopen daarom een verslag te geven in het volgende nummer.

B.

N.B. Het bleek niet mogelijk in dit nummer iets over te nemen uit het Kerkblad Sliedrecht-centrum. Dat moet dus wachten tot de volgende keer.

B.

VOOR DE JEUGD

Beste Jongelui!

De brief van Paulus aan Filemon 31.

„Doch gij, neem hem, dat is mijn ingewanden, weder aan: denwelken ik wel had willen bij mij behouden, opdat hij mij voor u dienen zou in de banden des Evangelies.”

Fil.12, 13.

Paulus was oud en Onesimus was jong. En toch was er tussen deze twee, hoe verschillend ook, geen generatieconflict.

Generatieconflicten, die zijn er nog al wat, al moet ik eerlijk zeggen, persoonlijk daar niet zo'n moeite mee te hebben, al word ik toch zelf al wel een daagje ouder. Ik ben namelijk inmiddels de 60 al gepasseerd.

Een generatieconflict, wat is dat eigenlijk? hoor ik iemand van jullie vragen.

Een generatie is een geslacht van mensen, dat in dezelfde tijd geboren is en gelijk opgroeit. Je zoudt het zo kunnen zeggen, dat er elke 20 jaar een nieuwe generatie opstaat, een nieuw geslacht.

Elke generatie, dat zullen jullie ook begrijpen, heeft zo zijn eigen levenspatroon. Mijn grootvader en grootmoeder b.v. gingen anders gekleed dan wij, toen wij jong waren. Zo was het ook met mijn ouders. En zo is het ook met jullie. De dingen, die er nu zijn en waar een ieder gebruik van maakt, waren er in mijn kinderjaren niet. Elke generatie presenteren zich weer nieuwe dingen. Wanneer men met zijn tijd niet meegroeit en strak aan het oude vasthoudt, dan komt men in conflict met het opgroeiende geslacht. Dat is begrijpelijk. 40 jaar geleden dacht men anders over heel veel zaken, sprak men ook anders en werkte men anders. Wie de gang van zaken niet bij kan houden, komt achter. En daar niemand graag achter komt en voor achterlijk gehouden wordt, zet men zich af tegen al datgene wat zich als „nieuw” aandient en het conflict is er. De ouderen geven af op de jongeren die eigenlijk nog van niets weten en de jongeren kijken minachtend op de ouderen neer, die dan op hun beurt weer voor ouderwets worden versleten. Nu dienen wij als ouderen oog te hebben voor de tijd waarin de jongeren leven. Zij kunnen zich ten enmale niet gedragen zoals men dat veerig jaar geleden deed. Toen wij jong waren deden wij dat ook niet, al veranderden de dingen toen niet zo snel als tegenwoordig.

Nu dienen wij hier wel onderscheid te maken tussen dingen van natuurlijke aard en dingen van geestelijke aard. Als het gaat over dingen van natuurlijke aard, dan behoeft men zich daar niet zo druk over te maken als ouderen, als de jongeren namelijk anders denken, praten en doen.

Doch als het gaat over dingen van geestelijke aard, geloof ik te moeten zeggen dat er „eeuwig geldende regels” zijn, waar een ieder zich aan heeft te houden. Zo wordt er nog wel eens onderscheid gemaakt tussen „ouderwetse en een nieuwerwetse bekering. Zoals het vroeger ging, zo behoeft het dan tegenwoordig niet meer. Het kan allemaal wel wat lichter, wat gemakkelijker. Je zonden bewenen en belijden, daar onder gebukt en gebogen gaan, dat zijn dan begrippen die uit de tijd raken. Je behoeft ook de wereld met al haar begeerlijkheden geen afscheidsbrief te geven. Je kunt toch wel een kind van God zijn, al zit je avond aan avond aan de televisie gekluisterd om b.v. naar een voetbalwedstrijd te kijken, om van andere dingen nog maar niet te spreken. Wat de omgang van jongens en meisjes met elkaar betreft, leven we ook in veel vrijere omstandigheden. Wie zegt, zo redeneert men, dat geslachtelijk verkeer voor het huwelijk verboden is? Het zijn de meest natuurlijke zaken van de wereld en daarom ook geoorloofd. Op deze lijn door redene-rende zet men de deur open voor alle mogelijke kwaad, dat men in zijn hart gieriglijk wil bedrijven en daarom ook zoekt te bedrijven.

En als men als oudere dan daar nog tegen

protesteren wil, en zeggen dat al deze dingen in strijd zijn met het Woord en de wil van God, dan wordt men voor een ouderwetse versleten. Men licht de zodanigen uit en haalt voor hen meewarig de schouders op, daar zij zichzelf in hun jeugd toch zoveel te kort gedaan hebben. Neen, dan is men er nu beter achter, men heeft nu een veel ruimer baan, om tenslotte toch nog naar de hemel te gaan.

Doch als ik aan die ruimere baan denk, dan komt mij dadelijk de „brede weg” voor de aandacht. En omtrent degenen die daarop wandelen, kan ik op bijbelse gronden geen goede gedachten koesteren. Want de wandelaars op de brede weg, komen in het eeuwige verderf terecht. Dan is het altijd nog duizendmaal beter om op die aloude en beproefde smalle weg te gaan. Want die loopt uit op het eeuwige leven. Generatieconflicten! Van het één komt natuurlijk altijd het ander. Als jong en oud elkander niet meer verstaan, dan gaat men natuurlijk uit elkander en de kloof wordt dan gaande groter, zodat men elkaar tenslotte op geen enkel terrein meer vinden kan.

Nu weet ik wel, dat er kritiek geleverd kan worden op de uitdrukking „ouderwetse en nieuwerwetse bekering”. Ik spreek daarom liever maar van een bijbelse bekering. De bijbel, daar is jong en oud aan gehouden. En wanneer dat wordt verstaan en men zich onvoorwaardelijk daaraan onderwerpt, dan is er geen generatieconflict. Dan kunnen jong en oud elkander verstaan.

Ik geloof dat we het zo ook moeten zien bij Paulus en Onesimus.

Waarin zij ook verschilden, zij hadden samen leren buigen voor dat ene Woord van God, en samen hadden zij die ene God van het Woord lief. Dan was Onesimus met eerbied vervuld t.o.v. Paulus, die voor hem een vader was. Daar kon hij van leren, daar wilde hij ook van leren. O neen, Onesimus was niet eigenwijs. Hij wist heel goed dat hij nog maar een beginnening was op de school van de Heilige Geest.

Paulus was niet minder blij, als hij naar Onesimus keek. Want al zat hij dan in de gevangenis, al was hij dan gebonden terwille van het Evangelie, het Evangelie zelf was niet gebonden. Want dat deed in Onesimus zijn werk. Het was als een zaad in een weltoebereide aarde gevallen en het schoot wortelen benedenwaarts en het bracht vruchten opwaarts voort.

Die twee beoefenden de gemeenschap der heiligen. En dat is een kostelijke zaak. Daar wordt elke zondag belijdenis van gedaan. Jullie kennen dat bekende artikel wel uit het apostolicum: Ik geloof een heilige algemene christelijke kerk. „de gemeenschap der heiligen”. Wat verstaat gij daaronder? zo luidt vr. 55 uit de Heid. Kat. en dan is het antwoord: Eerstelijk dat de gelovigen, allen en een iegelijk, als lidmaten aan de Heere Christus en aan al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben. Ten andere, dat elk zich moet schuldig weten, zijn gaven ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewilliglijk en met vreugde aan te wenden. Dat deden zij dan beiden vanuit hun gemeenschappelijke gebondenheid aan het Hoofd Christus Jezus. Paulus was nuttig voor Onesimus en Onesimus was zeer nuttig voor Paulus. (zie nog maar eens naar vs.11).

Nu is het ook te begrijpen dat Paulus zegt in vs. 13 „denwelke ik wel bij mij had willen behouden”.

Paulus had graag Onesimus bij zich gehouden. En Onesimus zou graag bij Paulus gebleven zijn. Zij zochten daarom elkaar niet te ontlopen, maar zochten elkaar iedere keer weer op.

De gemeenschap der heiligen wordt nog wel veel beleden, maar helaas weinig beleefd. In de wereld moet je dat niet zoeken, maar in de kerk is het ook zo weinig te vinden, terwijl het juist daar wel gevonden zou moeten worden.

Men ontloopt elkaar en ieder gaat zijn eigen weg.

Als het er zo naar toe gaat, is dat geen bewijs dat het leden zijn van een en hetzelfde lichaam”. Want al is er onder de leden verschil, al zijn er grote en kleine leden, geachte en minder geachte leden, niet één lid kan tot het andere zeggen: Ik heb u niet van node, want het zijn en blijven elkanders leden.

Al wordt de gemeenschap der heiligen weinig beoefend, ik zou toch niet durven zeggen, dat ze er nu niet meer is. Gelukkig zijn er nu ook nog ouderen die verblijd zijn, als ze jongeren mogen ontmoeten, waarin een beginsel van de vreze des Heeren gevonden wordt. Dan konstateren zij tot hun vreugde, dat, ondanks al het woelen en werken van de Satan, de Heere toch nog doorgaat om Zijn kerk te bouwen. En ook nu zijn er nog jongeren, die de ouderen opzoeken om juist door hen onderwezen te worden in die dingen, die het koninkrijk Gods aangaan. Want daar strekt zich toch al hun lust en liefde heen. Mijn beste vrienden, is dat bij jullie ook het geval? Ik hoop het en schaam je er maar niet voor. Want elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaan deelgenoot; En God zal ze groter maken. Het is tenslotte alles Gods werk.

Jullie aller vriend

Ds. H. C. v.d. Ent.

1953 november 1978

„Mijne tijden zijn in Uwe hand”. Psalm 31:16a

D.V. maandag 20 november zal het 25 jaar geleden zijn dat onze ouders

Arie de Varkevisser
en

Adriana Burggraaf
in het huwelijk verbonden werden.

Dat zij nog vele jaren gespaard mogen blijven is de wens van hun kinderen

KEES
LIEZETH en JAN

Gelegenheid tot feliciteren D.V. vrijdag 17 november van 19.00 - 21.30 uur in de zaal van Chr. Geref. Bethelkerk, Duinrustplein 10, Katwijk aan Zee.

2225 TH KATWIJK AAN ZEE, 6 november 1978
Remisestraat 17

Rustoord

„Repos
Ailleurs”

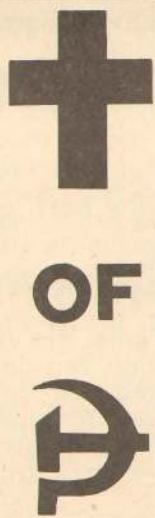
te Driebergen heeft weer kamers vrij voor hen die er uit moeten voor rust, om wat op te knappen. Huiselijke sfeer en geen T.V. of radio.
Tel.: 03438-2466

HOTEL

DREYEROORD -
OOSTERBEEK

Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuis” voelt.

STICHTING "DE ONDERGRONDSE KERK"

nederlandse afdeling van de zendingsorg.

„Jesus To The Communist World Inc.”

OPGERICHT DOOR DS. RICHARD WURMBRAND

Lees over geloofsvervolgung en geloofsoverwinning in onze gratis nieuwsbrief, die wij U graag maandelijks toezenden.

St. „De Ondergrondse Kerk”, antw. nr. 80, 3700 VB Zeist, tel. 03404 - 17752.
(geen postzegel).

Help ons onze broeders helpen in uw voorbede en met uw gaven. Giro 249300

BON : Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

